ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004 *2009*

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

2001/0270(CNS)

19.9.2007

*

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την πρόταση απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου
(11522/2007 – C6-0246/2007 – 2001/0270(CNS))

Επανειλημμένη διαβούλευση

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Martine Roure

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

*	Διαδικασία διαβούλευσης *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
**I	Διαδικασία συνεργασίας (πρώτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
**II	Διαδικασία συνεργασίας (δεύτερη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης* *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
***	Σύμφωνη γνώμη *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο εκτός από τις περιπτώσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 105, 107, 161 και 300 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 7 της Συνθήκης ΕΕ*
***I	Διαδικασία συναπόφασης (πρώτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων*
***II	Διαδικασία συναπόφασης (δεύτερη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης* *πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης*
***III	Διαδικασία συναπόφασης (τρίτη ανάγνωση) *πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση του κοινού σχεδίου*

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που πρότεινε η Επιτροπή)

Τροπολογίες σε νομοθετικό κείμενο

Στις τροπολογίες του Κοινοβουλίου η σήμανση γίνεται με ***έντονους πλάγιους*** χαρακτήρες. Η σήμανση με *απλά πλάγια* απευθύνεται στις τεχνικές υπηρεσίες και αφορά στοιχεία του νομοθετικού κειμένου για τα οποία προτείνεται διόρθωση εν όψει της επεξεργασίας του τελικού κειμένου (για παράδειγμα, στοιχεία εμφανώς λανθασμένα ή που έχουν παραλειφθεί σε μια γλωσσική έκδοση). Αυτές οι προτάσεις διόρθωσης υπόκεινται στη συγκατάθεση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 5

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....11

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόταση απόφασης-πλαισίου του Συμβουλίου για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου
(11522/2007 – C6-0246/2007 – 2001/0270(CNS))

(Διαδικασία διαβούλευσης)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη την πρόταση του Συμβουλίου (11522/2007),

– έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο (COM(2001)0664)[1],

– έχοντας υπόψη τη θέση του της 4ης Ιουλίου 2002[2],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 34, παράγραφος 2, σημείο β), της Συνθήκης ΕΕ,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 39, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΕ, σύμφωνα με το οποίο κλήθηκε από το Συμβούλιο να γνωμοδοτήσει (C6-0246/2007),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 93, το άρθρο 51 και το άρθρο 55, παράγραφος 3, του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων (A6-0000/2007),

1. εγκρίνει την πρόταση του Συμβουλίου όπως τροποποιήθηκε·

2. καλεί το Συμβούλιο να τροποποιήσει αναλόγως την πρότασή του·

3. καλεί το Συμβούλιο, σε περίπτωση που προτίθεται να απομακρυνθεί από το κείμενο που ενέκρινε το Κοινοβούλιο, να το ενημερώσει σχετικά·

4. ζητεί να κληθεί εκ νέου να γνωμοδοτήσει σε περίπτωση που το Συμβούλιο προτίθεται να επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις στην πρόταση·

5. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή	Τροποποιήσεις του Κοινοβουλίου
	Τροπολογία 1

[1] ΕΕ C 75 E, 26.3.2002, σελ. 269.
[2] ΕΕ C 271 E, 12.11.2003, σελ. 558.

Αιτιολογική αναφορά 9 α (νέα)

(9α) η διάπραξη μιας παραβάσεις που συνιστά πράξη ρατσισμού η ξενοφοβίας κατά την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας πρέπει να θεωρείται ως επιβαρυντικό στοιχείο αφού αποτελεί κατάχρηση και πράξη ιδιαίτερα καταδικαστέα.

Αιτιολόγηση

Πρέπει να επαναφέρουμε αυτήν την αιτιολογική σκέψη που περιείχε η αρχική πρόταση της Επιτροπής. Πράγματι είναι συχνά πολύ δύσκολο για τα θύματα ρατσισμού και ξενοφοβίας να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους. Η κατάχρηση αυτή στο εργασιακό περιβάλλον είναι συχνά το κυριότερο μέσο για τη διάπραξη τέτοιων πράξεων .

Τροπολογία 2
Άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο γ)

γ) η δημόσια επιδοκιμασία, η άρνηση ή η χονδροειδής υποτίμηση της σοβαρότητας όσον αφορά εγκλήματα γενοκτονίας, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και εγκλήματα πολέμου όπως ορίζονται στα άρθρα 6, 7 και 8 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, και τα οποία στρέφονται κατά ομάδας προσώπων ή μέλους ομάδας που προσδιορίζεται βάσει της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών ή της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής όταν οι σχετικές πράξεις τελούνται κατά τρόπο που είναι πιθανόν να υποκινήσει βιαιοπραγία ή μίσος στρεφόμενο κατά μιας τέτοιας ομάδας ή μέλους μιας τέτοιας ομάδας,	γ) η δημόσια επιδοκιμασία, η άρνηση ή η χονδροειδής υποτίμηση της σοβαρότητας όσον αφορά εγκλήματα γενοκτονίας, εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και εγκλήματα πολέμου όπως ορίζονται στα άρθρα 6, 7 και 8 του Καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου, και τα οποία στρέφονται κατά ομάδας προσώπων ή μέλους ομάδας που προσδιορίζεται βάσει της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών ή της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής ***ή*** όταν οι σχετικές πράξεις τελούνται κατά τρόπο που είναι πιθανόν να υποκινήσει βιαιοπραγία ή μίσος στρεφόμενο κατά μιας τέτοιας ομάδας ή μέλους μιας τέτοιας ομάδας,

Αιτιολόγηση

Αυτές οι πράξεις εκ προθέσεως που αναφέρονται σε αυτό το σημείο πρέπει να μπορούν επίσης να διώκονται και όταν δεν υποκινούν βία ή μίσος, επειδή και η άρνηση ή η απροκάλυπτη υποτίμηση γενοκτονίας αποτελούν επίσης μια μορφή ρατσισμού.

Τροπολογία 3

Άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο δ)

δ) η δημόσια επιδοκιμασία, η άρνηση ή η χονδροειδής υποτίμηση της σοβαρότητας των εγκλημάτων τα οποία ορίζονται στο άρθρο 6 του Καταστατικού του Διεθνούς Στρατοδικείου που προσαρτάται στη Συμφωνία του Λονδίνου της 8ης Αυγούστου 1945, τα οποία στρέφονται κατά ομάδας προσώπων ή μέλους τέτοιας ομάδας που προσδιορίζεται βάσει της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών ή της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής όταν οι σχετικές πράξεις τελούνται κατά τρόπο που είναι πιθανόν να υποκινήσει βιαιοπραγία ή μίσος στρεφόμενο κατά μιας τέτοιας ομάδας ή μέλους μιας τέτοιας ομάδας,	δ) η δημόσια επιδοκιμασία, η άρνηση ή η χονδροειδής υποτίμηση της σοβαρότητας των εγκλημάτων τα οποία ορίζονται στο άρθρο 6 του Καταστατικού του Διεθνούς Στρατοδικείου που προσαρτάται στη Συμφωνία του Λονδίνου της 8ης Αυγούστου 1945, τα οποία στρέφονται κατά ομάδας προσώπων ή μέλους τέτοιας ομάδας που προσδιορίζεται βάσει της φυλής, του χρώματος, της θρησκείας, των γενεαλογικών καταβολών ή της εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής ***ή*** όταν οι σχετικές πράξεις τελούνται κατά τρόπο που είναι πιθανόν να υποκινήσει βιαιοπραγία ή μίσος στρεφόμενο κατά μιας τέτοιας ομάδας ή μέλους μιας τέτοιας ομάδας,

Αιτιολόγηση

Βλ. την προηγούμενη αιτιολόγηση.

Τροπολογία 4
Άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο ε)

ε) Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν να τιμωρούν μόνον πράξεις οι οποίες ***είτε*** τελούνται κατά τρόπο ***που διαταράσσει τη δημόσια τάξη είτε έχουν απειλητικό, υβριστικό ή προσβλητικό χαρακτήρα.***	ε) Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, τα κράτη μέλη μπορούν να επιλέγουν να τιμωρούν μόνον πράξεις οι οποίες τελούνται κατά τρόπο ***απειλητικό, υβριστικό ή προσβλητικό***.

Αιτιολόγηση

Η έννοια της «διατάραξης της δημόσιας τάξης» πρέπει να εξαλειφθεί.

Τροπολογία 5
Άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο στ)

στ) Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η αναφορά στη θρησκεία θεωρείται ότι καλύπτει, τουλάχιστον, συμπεριφορά η οποία συνιστά πρόσχημα για να κατευθύνονται οι πράξεις κατά ομάδας	στ) Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η αναφορά στη θρησκεία θεωρείται ότι καλύπτει, τουλάχιστον, συμπεριφορά η οποία συνιστά πρόσχημα για να κατευθύνονται οι πράξεις κατά ομάδας

προσώπων ή μέλους τέτοιας ομάδας που προσδιορίζεται βάσει φυλής, χρώματος, γενεαλογικών καταβολών, ή εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής.	προσώπων ή μέλους τέτοιας ομάδας που προσδιορίζεται βάσει φυλής, χρώματος, γενεαλογικών καταβολών, ή εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής. ***Ένα κράτος μέλος δεν μπορεί ωστόσο να αποκλείσει από την ποινική ευθύνη καμία έκφραση ή καμία συμπεριφορά ατόμου που προκαλεί ρατσιστικό μίσος .***

Αιτιολόγηση

Αυτή η παράγραφος συνιστά σημαντικό περιορισμό των μέτρων που έχουν ληφθεί για την καταπολέμηση του ρατσισμού με βάση τις θρησκευτικές πεποιθήσεις. Πρέπει να εξασφαλίσουμε τουλάχιστον ότι κάθε έκφραση η συμπεριφορά που μπορεί να υποκινήσει ρατσιστικό μίσος θα μπορεί να διώκεται ποινικά. .

Τροπολογία 6
Άρθρο 1, παράγραφος 2

2. Κατά τη στιγμή της έκδοσης της παρούσας απόφασης-πλαισίου από το Συμβούλιο, οιοδήποτε κράτος μέλος έχει τη δυνατότητα να δηλώσει ότι θα τιμωρεί την άρνηση ή τη χονδροειδή υποτίμηση της σοβαρότητας των εγκλημάτων που προβλέπονται στα σημεία γ) ή/και δ) της παραγράφου 1 ***μόνον*** εφόσον τα εγκλήματα αυτά έχουν αναγνωρισθεί με τελεσίδικη απόφαση εθνικού δικαστηρίου αυτού του κράτους μέλους ***ή/και διεθνούς δικαστηρίου*** ή με τελεσίδικη απόφαση μόνον διεθνούς δικαστηρίου.	2. Κατά τη στιγμή της έκδοσης της παρούσας απόφασης-πλαισίου από το Συμβούλιο, οιοδήποτε κράτος μέλος έχει τη δυνατότητα να δηλώσει ότι ***δεν*** θα τιμωρεί την άρνηση ή τη χονδροειδή υποτίμηση της σοβαρότητας των εγκλημάτων που προβλέπονται στα σημεία γ) ή/και δ) της παραγράφου 1 εφόσον τα εγκλήματα αυτά έχουν ***χαρακτηριστεί ως τέτοια από εθνική νομοθεσία*** με τελεσίδικη απόφαση εθνικού δικαστηρίου αυτού του κράτους μέλους ή με τελεσίδικη απόφαση μόνον διεθνούς δικαστηρίου. ***Το κράτος μέλος ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά.***

Αιτιολόγηση

Τα εκτελεστικά άρθρα πρέπει να ευθυγραμμιστούν με την αιτιολογική σκέψη 10 που διαλαμβάνει ότι ένα κράτος μέλος μπορεί να λαμβάνει μέτρα εσωτερικού δικαίου, όπως να θεσπίζει μια εθνική νομοθεσία, για να καταστέλλει πράξεις εκ προθέσεως που περιγράφονται στην παράγραφο 1 εδάφια γ και δ.

Τροπολογία 7
Άρθρο 7 α (νέο)

	Άρθρο 7α
	Ελάχιστες υποχρεώσεις
	1. Τα κράτη μέλη μπορούν να καθιερώνουν ή να διατηρούν ένα επίπεδο προστασίας όσον αφορά την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας ανώτερο από αυτό που ορίζεται στην παρούσα απόφαση - πλαίσιο .
	2. Η εφαρμογή της παρούσας απόφασης - πλαίσιο δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να αποτελέσει παράγοντα υποβάθμισης του επιπέδου προστασίας που παρέχεται ήδη από τα κράτη μέλη στους τομείς που διέπονται από την παρούσα απόφαση - πλαίσιο .
	3. Καμία διάταξη της παρούσας απόφασης - πλαίσιο δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως θίγουσα μια υποχρέωση που αναλογεί στα κράτη μέλη δυνάμει της Διεθνούς Σύμβασης για την εξάλειψη όλων των μορφών ρατσιστικών διακρίσεων της 7ης Μαρτίου 1966. Τα κράτη μέλη θέτουν σε εφαρμογή την παρούσα απόφαση - πλαίσιο, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις αυτές.

Αιτιολόγηση

Η απόφαση-πλαίσιο πρέπει να περιλαμβάνει μια ρήτρα μη επιστροφής για να εξασφαλιστεί ότι η εφαρμογή της δεν θα οδηγεί σε υποβάθμιση του επιπέδου προστασίας που υφίσταται ήδη και που προβλέπεται στο άρθρο 6 της Οδηγίας 2000/43/ΕΚ (παράγραφοι 1 και 2). Πρέπει επίσης να περιλαμβάνει μια διάταξη που θα εξασφαλίζει ότι η εφαρμογή της δεν θα θίγει καμία από τις υποχρεώσεις που θέτει η Διεθνής Σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών ρατσιστικών διακρίσεων (παράγραφος 3).

Τροπολογία 8
Άρθρο 10, παράγραφος 3

3. Εντός τριών ετών από την εκπνοή της τασσόμενης στο άρθρο 10 παράγραφος 1 προθεσμίας, το Συμβούλιο επανεξετάζει την παρούσα απόφαση-πλαίσιο. Για την προετοιμασία της επανεξέτασης αυτής, το Συμβούλιο ερωτά τα κράτη μέλη εάν αντιμετώπισαν δυσκολίες κατά τη δικαστική συνεργασία σχετικά με τα	3. Εντός τριών ετών από την εκπνοή της τασσόμενης στο άρθρο 10 παράγραφος 1 προθεσμίας, το Συμβούλιο επανεξετάζει την παρούσα απόφαση-πλαίσιο. Για την προετοιμασία της επανεξέτασης αυτής, το Συμβούλιο ερωτά τα κράτη μέλη εάν αντιμετώπισαν δυσκολίες κατά τη δικαστική συνεργασία σχετικά με τα

αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1. Επιπλέον, το Συμβούλιο μπορεί να ζητήσει από την Eurojust να υποβάλει έκθεση σχετικά με το εάν οι διαφορές μεταξύ εθνικών νομοθεσιών οδήγησαν σε προβλήματα δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα αυτόν.	αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 ***και ζητεί τη γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Συμβούλιο λαμβάνει υπόψη κατά την επανεξέταση, τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Θεμελιωδών Δικαιωμάτων και των μη κυβερνητικών οργανώσεων που δραστηριοποιούνται σε αυτόν τον τομέα .*** Επιπλέον, το Συμβούλιο μπορεί να ζητήσει από την Eurojust να υποβάλει έκθεση σχετικά με το εάν οι διαφορές μεταξύ εθνικών νομοθεσιών οδήγησαν σε προβλήματα δικαστικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα αυτόν.

Αιτιολόγηση

Θα πρέπει να ζητείται η γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά την επανεξέταση της απόφασης - πλαισίου και να μελετώνται επίσης οι γνωμοδοτήσεις των μη κυβερνητικών οργανώσεων και της Υπηρεσίας Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. .

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Εισαγωγή

Η πρώτη έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων τον Αύγουστο 2007 καταδεικνύει ότι τα εγκλήματα ρατσισμού παρουσιάζουν αύξηση σε τουλάχιστον οκτώ ευρωπαϊκές χώρες. Σύμφωνα με την έκθεση, «η βία και τα ρατσιστικά εγκλήματα παραμένω μια σοβαρή ασθένεια στην Ευρώπη». Αυτό επιβεβαιώνει για μια ακόμη φορά τον επείγοντα χαρακτήρα της αποτελεσματικής καταπολέμησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο καθεμιάς από αυτές τις μάστιγες, του ρατσισμού, της δυσανεξίας και της ξενοφοβίας

Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ διαθέτουν σε κάποιο βαθμό μια νομοθεσία για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, υπάρχουν όμως αποκλίσεις μεταξύ τους. Η διαφοροποίηση αυτή καθιστά πρόδηλη την ανάγκη ευρωπαϊκής εναρμόνισης για να εξασφαλιστεί η καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας σε διασυνοριακή κλίμακα και στην Ευρώπη γενικότερα.

Ιστορικό

Το Συμβούλιο ενέκρινε το 1996 την κοινή δράση 96/443/JAI σχετικά με την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Το νομοθέτημα αυτό περιέχει διατάξεις που προβλέπουν την εναρμόνιση του ποινικού δικαίου των κρατών μελών και τη βελτίωση της αμοιβαίας αρωγής στον τομέα της καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.

Η Επιτροπή παρουσίασε μια πρόταση απόφασης-πλαισίου σχετικά με την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας τον Νοέμβριο του 2001[1]. Αυτή η πρόταση είχε διπλό στόχο: Να επιβάλει για τα ίδια ρατσιστικά και ξενοφοβικά εγκλήματα στις ίδιες ποινικές κυρώσεις σε όλα τα κράτη μέλη και να βελτιώσει τη δικαστική συνεργασία σε αυτόν τον τομέα. Επιπλέον, η καινοτομία σε σχέση με την κοινή δράση συνίστατο στο γεγονός ότι αντί να γίνεται επιλογή μεταξύ της δίωξης αυτών των συμπεριφορών και της παρέκκλισης από την αρχή του μη δις δικάζειν, τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να λάβουν μέτρα για να τιμωρήσουν αυτές τις συμπεριφορές ως ποινικά αδικήματα.

Παρά τις πολλές συζητήσεις στο Συμβούλιο δεν έχει επιτευχθεί ποτέ συμφωνία πάνω στο κείμενο αυτό. Η ιταλική αντιπροσωπεία που είχε πάντοτε μέχρι τότε προβάλει αντιρρήσεις γι αυτή τη διάταξη, και που είχε προτείνει ένα εναλλακτικό κείμενο το Μάρτιο του 2003, ήρε τις επιφυλάξεις της το 2006. Αυτό επέτρεψε την αναδρομολόγηση της συζήτησης με βάση ένα συμβιβαστικό κείμενο που εισηγήθηκε η Λουξεμβουργική Προεδρία το 2005. Το Συμβούλιο κατέληξε χάρη στη Γερμανική Προεδρία σε πολιτική συμφωνία στις 19 Απριλίου 2007[2].

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε μια πρώτη γνωμοδότηση στις 4 Ιουλίου 2002 (έκθεση Ceyhun - T5-363/2002[3]). Ωστόσο, η γνωμοδότηση αυτή βασιζόταν στην αρχική πρόταση της

[1] COM(2001)664, ΕΕ C 75 E της 26.3.2002, σελ. 269.
[2] Έγγραφο 5118/07 DROIPEN 1.
[3] ΕΕ C 271 E της 12.11.2003, σελ. 379.

Επιτροπής που είχε υποβληθεί το 2001. Το κείμενο του Συμβουλίου ωστόσο είναι καρπός πολυετών διαπραγματεύσεων και κατά συνέπεια έχει τροποποιηθεί κατά τρόπο ουσιαστικό. Για το λόγο αυτό έπρεπε να ζητηθεί και πάλι η γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου .

Θέση της εισηγήτριας

Η εισηγήτρια εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι το Συμβούλιο κατέληξε επιτέλους σε συμφωνία για μια απόφαση - πλαίσιο σχετικά με την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Πράγματι, η προστασία και η προώθηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων των Ευρωπαίων πολιτών και ιδιαίτερα η καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας αποτελούν σημαντική προτεραιότητα της Ε.Ε.. Ήταν κατά συνέπεια πολύ ανησυχητικό το γεγονός ότι το Συμβούλιο δεν μπορούσε να καταλήξει σε συμφωνία πάνω σε αυτήν την πρόταση απόφασης - πλαίσιο. Είναι σημαντικό να αποστείλει η Ευρωπαϊκή Ένωση ένα δυνατό πολιτικό μήνυμα υπέρ των θεμελιωδών δικαιωμάτων μέσω της έγκρισης αυτού του κειμένου.

Η εισηγήτρια εκφράζει ωστόσο τη λύπη της για το γεγονός ότι το κείμενο που συνέταξε το Συμβούλιο δεν είναι αρκετά φιλόδοξο και δεν ανταποκρίνεται στην πολιτική πρόκληση που συνιστά η καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας. Απομένουν δυστυχώς πολύ λίγα στοιχεία από αυτά της πρότασης του 2001 την οποία το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο είχε επιδιώξει να ενισχύσει με την πρώτη του έκθεση. Έχοντας επίγνωση της ανάγκης και της δυσκολίας να εξευρεθεί μια συμβιβαστική λύση, η εισηγήτρια εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι ο συμβιβασμός αυτός βρέθηκε σε βάρος της νομικής ποιότητας της απόφασης - πλαίσιο. Ανησυχεί ιδιαίτερα από το γεγονός ότι το πεδίο εφαρμογής της έχει περιοριστεί σημαντικά. Είναι λυπηρό οι προσβολές ή η καθοδήγηση μιας ρατσιστικής ομάδας να μην αποτελούν αδικήματα όπως πρότεινε η Επιτροπή.

Επιπλέον, ο συμπληρωματικός περιορισμός που εισάγεται στο πεδίο εφαρμογής με την προσθήκη του άρθρου 1, παράγραφος 1(στ) το οποίο εξαιρεί ένα τμήμα των ρατσιστικών συμπεριφορών που υπαγορεύονται από θρησκευτικές πεποιθήσεις, είναι υπερβολικός κατά την άποψή της εισηγήτριας και πρέπει να τροποποιηθεί για να διασφαλίσει ότι αυτή η μορφή ρατσισμού θα διώκεται με τον ίδιο τρόπο όπως και οι άλλες μορφές. Το ίδιο συμβαίνει και με την προσθήκη της διάταξης σύμφωνα με την οποία η συμπεριφορά που αναφέρεται στις παραγράφους 1(γ) και 1(δ) του άρθρου 1 « κινδυνεύει να προκαλέσει βία ή μίσος» Η υποτίμηση της σημασίας του εγκλήματος της γενοκτονίας είναι και αυτή μια μορφή ρατσισμού και τα κράτη μέλη πρέπει να είναι σε θέση να την τιμωρούν, ακόμη και αν δεν αποτελεί κίνδυνο πρόκλησης βίας ή μίσους.

Η εισηγήτρια θεωρεί παρά ταύτα ότι αυτή η απόφαση-πλαίσιο αποτελεί ένα σημαντικό πρώτο βήμα για την καλύτερη καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας σε ευρωπαϊκή κλίμακα και για μια ελάχιστη εναρμόνιση σε αυτόν τον τομέα. Η έγκρισή της παραμένει απαραίτητη. Επιμένει ωστόσο στο γεγονός ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να προχωρήσει περισσότερο με την ευκαιρία της επανεξέτασης της απόφασης - πλαίσιο που προβλέπεται ύστερα από περίοδο τριών ετών. Προτείνει, εξάλλου, την προσθήκη μιας παραγράφου (Άρθρο 7α νέο) που θα προβλέπει ταυτόχρονα μια ρήτρα μη επιστροφής ούτως ώστε η απόφαση-πλαίσιο να μην εξασθενίζει την προστασία σύμφωνα με το άρθρο 6 της Οδηγίας "Race" 2000/43/ΕΚ· και να παρέχεται η εγγύηση ότι η απόφαση-πλαίσιο δεν θα επιτρέπει ένα

επίπεδο προστασίας χαμηλότερο από αυτό που διασφαλίζει η διεθνής σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών ρατσιστικής διάκρισης .

Η εισηγήτρια υπενθυμίζει ότι για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της μάχης κατά του ρατσισμού, αυτή η απόφαση - πλαίσιο πρέπει να ενταχθεί σε μια σφαιρική δέσμη ευρωπαϊκών μηχανισμών για την καταπολέμηση όλων των μορφών διακρίσεων . Πράγματι, η τελευταία έκθεση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων καταδεικνύει ότι οι διακρίσεις με βάση την προέλευση συνεχίζονται ιδίως στους τομείς της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της στέγασης. Για το λόγο αυτό η απόφαση - πλαίσιο για το ρατσισμό πρέπει να συμπληρωθεί με την έγκριση μιας γενικής οδηγίας κατά του συνόλου των διακρίσεων σύμφωνα με το Άρθρο 13 της Συνθήκης.

Η εισηγήτρια εκφράζει τέλος στη λύπη της για το γεγονός ότι η εμβέλεια της απόφασης-πλαισίου σχετικά με την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας περιορίστηκε με τον κανόνα της ομοφωνίας στο Συμβούλιο και με απλή διαβούλευση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στον τομέα αυτόν. Τονίζει την επείγουσα ανάγκη να θεσπιστεί η ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία και με συναπόφαση για το σύνολο του τρίτου πυλώνα. .